

DE VOLKSTELLING VAN 1747 (JAARBOEK 1998)

In het jaarboek 1998 publiceerden Walter Frans en Jules Reusens de volkstelling van 1747. Deze vond plaats ten tijde van de Oostenrijkse successieoorlog, beroerde jaren voor onze streken.

Rumesta publiceerde reeds voordien meerdere volkstellingen. Die van 1747 is wel de interessantste. Ons medelid Leo Vermeulen trof ze aan in het Oude gemeentearchief van Rumst (Rijksarchief Antwerpen) in de volumineuze reeks *Varia*, die hij volop aan het ontginnen is. Vruucht van zijn werk zijn de zeven delen Schepengriffie van Rumst, uitgegeven van 1992 tot 1998, a rato van één deel per jaar. De volledige ontsluiting van de *Varia* zal nog jaren in beslag nemen. De telling van 1747 steekt in bundel 118 van deze *Varia*.

De Volkstelling van 1693 werd door Rumesta uitgegeven in 1985. Het origineel bevindt zich in het Rijksarchief te Brussel en maakt deel uit van het *Office Fiscal du Brabant*, nr. 359.

In deze volkstelling staat niet vermeld of iemand woont in het Dorp, te Terhagen, of op de Vosberg - Meentocht, de vier oude wijken van Rumst.

De volkstelling van 1709 werd anno 1987 door Rumesta gepubliceerd in een lijvig volume dat als titel draagt: De bevolking van Rumst in de 18de eeuw. De telling van 1709 beslaat de eerste bladzijden. Ook hier geen aanduiding van de wijken.

De telling van 1755 beslaat in de uitgave van 1987 de bladzijden 31 tot 56. De wijk waarin de woonplaats gelegen is, wordt niet weergegeven in de tekst van de telling, maar werd wel bijgevoegd in de uitgave aan de hand van de gegevens die verstrekt worden door het impostboek van 1758, dat de wijken wél aanduidt, namelijk Vrijheid (Dorp), Meentocht, Vosberg en Terhagen. Het impostboek 1758 werd door Rumesta echter niet gepubliceerd en wel om twee redenen: het volgt bijna onmiddellijk op de telling van 1755 en geeft uitsluitend de belasting aan (impôt) die het gezinshoofd schuldig was.

De uitgave van de volkstelling van 1747, Jaarboek 1998, duidt de wijk van onze gemeente aan waarin de woonplaats gelegen is; ze kan dus best vergeleken worden met de bewerkte volkstelling van 1755, bewerkt o.a. in deze zin dat de wijken door Rumesta bijgevoegd werden. De data van de twee tellingen liggen trouwens kort bij mekaar. Spijtig is wel dat de telling van 1747 Meentocht en Vosberg onder één hoofding aangeeft (zie Jaarboek 1998, blz. 48).

Wat nu het bevolkingscijfer van Rumst betreft:

In 1693 zijn er volgens het naschrift 982 personen geteld, onder wie 256 armen. Deze laatsten konden vanzelfsprekend niet belast worden. Bij de 982 getelden zijn ook de kinderen inbegrepen.

In 1709 beloopt "het number van de personen ... dusedent dondert negen en twintich, dico 1129". Bij een twintigtal namen staat het predikaat arm. Het aantal is echter niet opgegeven.

In het jaar 1747 waren er volgens Walter Frans en Jules Reusens 1089 inwoners, van wie 49 armen.

In 1755 telt Rumst ongeveer 1175 inwoners; een vijftigtal personen gaan door als arm. Meestal zijn het weduwen met hun kinderen. De telling zelf geeft geen totale cijfers.

De Redactie